

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Practica Octaviani Vestrii I. C. Foro Corneliiensis

Vestri, Ottaviano

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 V 940

De procuratore fisci, ac eius officio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63002](#)

2 peratore primum institutum fuisse tradidit Budaeus in
 nociationibus in Pandectas, tit. de officio Questoris, & me-
 minit Vestrius sequenti capite. Et hoc * patrocinij fiscalis
 munus olim annale erat, l. cum aduocato. C. de aduoc. diversi
 iudi. Quod deinde ad bienium prorogatum fuit. l. sancimini
 ij eod. tit Verum hodie perpetuum est. Et hoc quidem offi-
 cium magnae auctoritatis, dignitatisque est, adeo, qui illud
 exercet, ut comes appellari queat, l. i.eo, quem cu auimus istu-
 tulo. Et quoscunque ob eius nominis excellentiam aduoca-
 toseriam antiquiores praecedit. Nam ex tiruli claritate fac-
 le primus quisque tenebit, si Ioanni Emolensi, Angeloque
 credimus in l. qui soluendo ff de hæred. instit. Nec non
 Archidiacono in c. quoniam, 16. dist. eo in loco, cum de syn-
 do loquitur. Quinimo + Procurator fisci aduocatos (si modi
 aliam non haberent dignitatem) praecedit, cum ipse appella-
 ri aduocatus possit, ut pulchre Glossator tradidit in l. non u-
 telligitur. & vitim in verbo. restituuntur, ff. de iure fisci. Cu-
 ius officium nobile est, & si procuratorum secundum reg-
 lam vile sit munus, ut latius ab Iasonie explicatur in rubri.
 C. de procur. Ioanne Platea in l. vniuersos, ff. de decurionib-
 bus, lib. 10. Rebocco in l. si quis prourationem, eo. titu. aique
 Bono Curiile in tract. Nobilitatis, in 3 part num 142. Nisi
 Anto. Granarius.

De procuratore fisci, ac eius officio.

C A P. I X.

S V M M A R I V M.

- 1 Confiscari quid sit.
- 2 Aduocati fiscalis munus.
- 3 Procuratoris fisci officium.

2 **P**ost aduocatum locum habet in audientia
 a procurator fisci, qui fiscales cauissas in ip-
 sa camerale audientia, & apud alios Rom.
 Cu. iudices ex facto instituit, agitque vel defen-
 dit. Fiscales autem cauissæ sunt, ubi de publica
 pecu-

pecunia, vel vindicta ageretur. Hinc * confiscari
dicimus, in publicum ius ærarij aliquid redige-
re, ut Suet. in Augusto testatur, dum inquit, deui-
ctis his, & cōfiscatis promissa veteranis præmia
soluentur. Ad stipulantur nostrates iurecon. in
in pandectis, ac tractatu de iure fisci. Hoc * fiscæ
lis patrocinij munus, à superioribus prætermis-
sum legitur, ab Adriano Imperatore primum in
stitutum, ante cuius tempora non curarunt prin-
cipes fiscalibus caussis patronum, vel Aduocatū
dare, quibus arridet Plinius Panegyrico inqui-
ens. Quæ præcipua tibi gloria est, sæpius vinci-
tur fiscus, cuius mala caussa est nunquam, nisi
sub bono principe. Tantaque eorum fuit indul-
gentia, ut crescente propterea homiaum mali-
tia, ac in omni malorum genere peccandi facili-
tas, institutus fuerit fisci patronus, vel aduoca-
tus, * qui aduerlus reos fisci caussam pro publica
vindicta ageret, est que munus hoc nostra ætate
ad malos mores cohibendos admodum necessa-
rium, & ad pacem, ac quietem Ecclesiasticæ rei-
publ. plurimūm conductit, ac in Roman. Cu. non
mediocris est negotij, atque auctoritatis, pluri-
mumque, & Principis, & priuatorum interest,
ut non nisi à viro probo, erudito, ac in Rom. foro
versato exerceatur. Is * enim in camerali audi-
entia patribus, ac alijs extra audientiam iudici-
bus in fiscalibus caussis assistit, caussarum secre-
ta noscit, ac pro libito intuetur, & in omnibus
votum, saltem consilij gratia præstat, non tamen
iudicat. Idem denique publicis consistorijs in-
teresse contineit, ac pro publico eius officio pe-
tere ac curare, ut de rebus sic publicè peractis,
quarum testimonium perpetuò habere reipub.

inter-

intersit ut pote de alicuius principiis obedientia
Pontifici praestita, ac similibus per aliquem ex
Protonotariis Apostolicis ad perpetuam rei sic
gestæ memoriam publicum fiat documentum.
Reliqua, quæ ad hoc munus spectant, facile pos-
teris in foro versans à te ipso dignoscere. Hæc tibi
pro breui monstratione nostra satis erunt.

A N N O T A T I O N E S.

• Procurator fisci. Si antiqua monumenta legamus, il-
lum fisci procuratorem appellatum fuisse dignoscemus, cui-
enmis res fisci commissa erat: quem Iul. Capitolinus in Maxi-
mino rationalem appellat, cum ait. Erat fisci procurator in
Libia qui omnes Maximini studio spoliauerat. hic per rusti-
canam plebem interemptus est, sed cum per eos, quiratione
in honorem Maximini defendebant, viderent auctores
caedis, &c. & huic sententie Lampridius in Alexandria at-
cedere videtur. Quæ fuit Alciati quoque sententia titul. de
fund. reipub. priu. lib. II. quæque testimonio Imperat. com-
probari potest, in l. curator, C. de modo multarum, ubi Logi-
sta appellatur, id est, rationalis. Et differt procurator fisci
procuratore Cæsaris, quicquid Alciat. eo loco dixerit. Nam
Cæsaris procurator dignitate superior fisci procuratore erat,
I. ad fiscum, & l. sequent. C. ubi caussæ fiscales, & quod si
discrimen, nuncupatim docuit Paul. Castren. in l. 2. C. si ad
ier. fiscum, quia officium procuratoris Cæsaris in iudicando
consistit. d. l. 2. Procuratoris autem fisci in agendo atque pro-
curando, qui quandoque curator reipub. appellatur. d. l. cura-
tor. Nic. Anto. Grauatus.

De Commissario Camera Apostolica,
eiusq; officio.

C A P. X.

Post